



## **PWYLLGOR CRAFFU ADDYSG GYDOL OES**

**COFNODION Y CYFARFOD A GYNHALIWYD YN NHŶ PENALLTA, YSTRAD MYNACH  
AR DDYDD MAWRTH, 8FED IONAWR 2019 AM 5.30PM.**

---

YN BRESENNOL:

Cynghorydd D. Havard - Cadeirydd  
Cynghorydd C. Andrews - Is-gadeirydd

Cynghorwyr:

P.J. Bevan, A. Collis, S. Cook, W. David, A. Farina-Childs, Mrs T. Parry, J.E. Roberts, R. Saralis a J. Simmonds

Ynghyd â:

R. Edmunds (Cyfarwyddwr Corfforaethol Addysg a Gwasanaethau Corfforaethol), S. Richards (Pennaeth Cynllunio a Strategaeth Addysg), P. Warren (Arweinydd Strategol ar gyfer Gwella Ysgolion), C. Evans (Swyddog Craffu Dros Dro) a K. Houghton (Swyddog Gwasanaethau Pwyllgor).

Hefyd yn bresennol:

Aelodau Cyfetholedig: D. Davies (Cymdeithas Llywodraethwyr Caerffili), M. Barry ac R. Morgan (Rhiant-lywodraethwyr), P.J. Ireland (NUT) ac M. Western (Cynrychiolydd Addysg Comisiwn Archesgobaeth yr Eglwys Gatholig Caerdydd)

E. Pryce (GCA), J. Wood (GCA), S.Davies (GCA) a J. Kendall Pennaeth - Ysgol Gyfun Gymunedol Rhisga)

### **1. YMDDIHEURIADAU DROS ABSENOLDEB**

Derbyniwyd ymddiheuriadau am absenoldeb oddi wrth y Cynghorwyr D.T. Hardacre, M.P. James, B. Miles, Mrs G.D. Oliver ac R. Whiting.

### **2. DATGANIAD BUDDIANNAU**

Ni chafodd unrhyw ddatganiadau o fuddiannau eu derbyn ar ddechrau neu yn ystod y cyfarfod.

### **3. COFNODION – 6ED TACHWEDD 2018**

PENDERFYNWYD bod y cofnodion ar gyfer cyfarfod Pwyllgor Craffu Addysg Gydol Oes a gynhaliwyd ar ddydd Mawrth 6ed Tachwedd 2018 (rhif cofnodion 1-10) i'w cymeradwyo fel cofnod cywir a'u llofnodi gan y Cadeirydd.

#### **4. I YSTYRIED UNRHYW FATER A GYFEIRIWDYD AT Y PWYLLGOR CRAFFU YN UNOL Â'R WEITHDREFN GALW I MEWN**

Ni fu unrhyw fater a gyfeiriwyd at y Pwyllgor Craffu yn unol â'r weithdrefn galw i mewn.

#### **5. ADRODDIAD YR AELOD CABINET**

Tynnodd y Cadeirydd sylw'r Aelodau at yr adroddiad a gylchlythyrwyd yn flaenorol a nodwyd heb sylwadau. Gofynnwyd i'r Aelodau ddarparu unrhyw adborth yn uniongyrchol i'r Cynghorydd a diolchodd y Cadeirydd i'r Aelod Cabinet am ei hadroddiad.

#### **6. BLAENRAGLEN WAITH Y PWYLLGOR CRAFFU DYSGU GYDOL OES**

Cyflwynodd y Swyddog Craffu Dros Dro'r adroddiad a oedd yn amlinellu Blaenraglen Waith y Pwyllgor Craffu Addysg Gydol Oes drafft o fis Ionawr 2019 i fis Mehefin 2019. Amlinellodd newidiadau arfaethedig i'r Blaenraglen Waith a gofynnwyd i'r Aelodau ystyried y rhaglen waith a chytuno ar y newidiadau arfaethedig, gwneud unrhyw newidiadau neu gynnig unrhyw eitemau ychwanegol i'w cynnwys ar gyfer cyfarfodydd yn y dyfodol.

Gofynnodd Aelod am y wybodaeth ddiweddaraf am y cynnydd a wnaed yn yr adolygiad o'r tri maes canlynol; addysg ôl-16, addysg un rhyw a lleoedd dros ben mewn ysgolion. Sicraodd y Pennaeth Cynllunio a Strategaeth Addysg yr Aelodau bod yr adolygiad yn mynd rhagddo a bydd enw pwy fydd yn cynnal yr adolygiad yn cael ei ryddhau'r wythnos nesaf, gyda'r disgwyl i'r adolygiad i gymryd 3-6 mis gyda'r canfyddiadau i'w cyflwyno i'r Pwyllgor Craffu yn ystod tymor yr haf .

Yn dilyn ystyriaeth a thrafodaeth, cynigiwyd ac eiliwyd i gymeradwyo'r argymhelliad yn yr adroddiad. Drwy ddangos dwylo cytunwyd hyn yn unfrydol.

PENDERFYNWYD i gymeradwyo'r rhaglen waith, sy'n atodiad i'r adroddiad.

#### **7. ADRODDIADAU CABINET**

Ni fu unrhyw adroddiad Cabinet a restrwyd ar yr agenda eu galw ymlaen i'w trafod yn y cyfarfod.

#### **ADRODDIADAU GAN SWYDDOGION**

Ystyriwyd yr adroddiadau canlynol.

#### **8. STRATEGAETH GYRHAEDDIAD ADDYSG DDRAFFT**

Cyflwynodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Addysg a Gwasanaethau Corfforaethol yr adroddiad a oedd yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Aelodau ar y gwaith sy'n cael ei wneud er mwyn datblygu'r Strategaeth Gyrhaeddiad drafft ar gyfer Caerffili. Rhannodd y cynnydd hyd yn hyn a gofynnodd am farn yr Aelodau ar y strategaeth ddrafft cyn ei gyflwyno i'r Cabinet.

Hysbysodd i'r Aelodau fod y Strategaeth ddrafft ger eu bron a byddai'r Cynllun Gweithredu yn manylu ar gyflawni'r cynllun yn cael ei gyflwyno i'r Pwyllgor ar 19eg Chwefror 2019. Hysbyswyd yr Aelodau, er bod y Strategaeth yn canolbwyntio ar gyfnodau allweddol 4 a 5, y bydd cael effaith ar draws y system addysg gyfan.

Cyfeiriodd yr Aelodau at y weledigaeth a nodwyd yn y Strategaeth ddrafft a rhoddodd amlinelliad i'r Aelodau o gyd-destun corfforaethol y Strategaeth wrth fod yn rhan o'r naratif #TîmCaerffili sy'n datblygu ac yn gysylltiedig â gweledigaeth Llywodraeth Cymru ar gyfer addysg yn lleol, yn rhanbarthol ac yn genedlaethol.

Tynnwyd sylw'r aelodau at adran 6 o'r Strategaeth Gyrhaeddiad ddrafft a oedd yn manylu ar y canfyddiadau a gynhyrchwyd o gyfres o uwch-gyfarfodydd a gynhaliwyd gyda phob ysgol uwchradd yn y Fwrdeistref Sirol. Amlygwyd bod y canfyddiadau hyn wedi bod yn allweddol i lunio'r Strategaeth a'r Cynllun Gweithredu ynghyd â'r broses hunan arfarnu a gynhaliwyd yn ddiweddar. Byddai'r Cynllun Gweithredu canlynol yn manylu ar y meysydd gweithgarwch allweddol a wneir gan ysgolion unigol, yr awdurdod lleol a'r GCA.

Gofynnodd yr Aelodau beth fyddai'r broses adrodd ar gynnydd y Strategaeth. Hysbysodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Addysg a Gwasanaethau Corfforaethol yr Aelodau y byddai hyn yn cael ei fanylu yn y Cynllun Gweithredu a fydd yn cael ei gyflwyno i'r Pwyllgor a rhoddodd sicrwydd i'r Aelodau y byddai'r Gyfadran Addysg yn parhau i ymgysylltu â'r Pwyllgor Craffu trwy gydol gweithredu'r Strategaeth.

Cafwyd trafodaeth hir ynghylch y 19 blaenoriaeth fel y nodwyd yn y strategaeth ddrafft. Mynegodd yr Aelodau bryderon bod gormod o flaenoriaethau i fynd i'r afael yn realistig. Hysbysodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Addysg a Gwasanaethau Corfforaethol yr Aelodau mai hwn oedd camau cychwynnol y Strategaeth a byddai'r Cynllun Gweithredu yn mireinio'r blaenoriaethau hyn. Byddai hefyd addasiadau i safle'r blaenoriaethau ar y rhestr wrth i weithredu'r Strategaeth ddatblygu. Amlygodd swyddogion hefyd fod y blaenoriaethau'n pwysleisio maint y newid sydd ei angen a bod rhai wedi cael eu datblygu eisoes. Nodwyd hefyd y byddai gan y blaenoriaethau wahanol bwysau mewn ysgolion unigol yn ôl eu pwysau gwahanol.

Nododd Aelod nad oedd llawer o ystyriaeth yn ymddangos o godi dyheadau yn y Strategaeth ddrafft. Hysbysodd yr Arweinydd Strategol ar gyfer Gwella Ysgolion yr oedd codi dyheadau yn elfen bwysig o wella ysgolion ac mae amrywiaeth o brosiectau yn cael eu cynnal gyda'r GCA fel Gwyddoniaeth, Technoleg, Peirianeg a Mathemateg a chyflwyniad y cwricwlwm newydd ac felly mae cyfleoedd i gefnogi a chodi dyheadau yn parhau i gael ei ddarparu.

Yn dilyn trafodaeth ar y Strategaeth Gyrhaeddiad drafft, cafwyd cyflwyniad pellach gan bennaeth Ysgol Gyfun Gymunedol Rhisga gan roi trosolwg i'r Aelodau o rôl Partneriaeth Ddysgu Caerffili wrth ffurfio Strategaeth Ddrafft. Cyfeiriwyd yr aelodau at Adran 4 o'r Strategaeth Gyrhaeddiad ddrafft sy'n nodi'r egwyddorion arweiniol a ffurfiwyd gan weithgor Partneriaeth Ddysgu Caerffili. Roedd yr egwyddorion arweiniol hyn yn cynrychioli gwerthoedd a gweledigaeth sylfaenol Partneriaeth Ddysgu Caerffili.

Gofynnodd Aelod am ba waith oedd yn cael ei wneud ar hyn o bryd i annog hyfforddiant galwedigaethol yn y Fwrdeistref Sirol. Ymatebodd Pennaeth yr Ysgol Gyfun Gymunedol Rhisga fod hyfforddiant galwedigaethol yn chwarae rôl gynyddol yn weledigaeth y dyfodol ar gyfer addysg yn y Fwrdeistref Sirol. Mae atebolrwydd darparwr addysg i Lywodraeth Cymru yn newid ac yn symud i ffwrdd o fod yn seiliedig ar Saesneg a Mathemateg L2 yn unig. Mae'r pwyslais yn symud tuag at gynnig ystod ehangach o gyrsiau mewn ysgolion a cholegau. Mae Partneriaeth Ddysgu Caerffili yn gweithio mewn partneriaeth â cholegau i fynd i'r afael â'r symud hwn.

Trafododd yr Aelodau a oes cymhariaeth annheg rhwng perfformiad mewn ysgolion Uwchradd a pherfformiad mewn ysgolion Cynradd. Ymatebodd y swyddogion nad oedd hyn o reidrwydd yn wir ond roedd yn anodd cynnal cymariaethau Cynradd i Uwchradd.

Diolchodd y Cadeirydd i'r Swyddogion, Pennaeth Ysgol Gyfun Gymunedol Rhisga ac Aelodau am eu cyfraniadau i'r drafodaeth.

Yn dilyn ystyriaeth a thrafodaeth, cynigiwyd ac eiliwyd i gymeradwyo'r argymhelliad yn yr adroddiad. Trwy godi dwylo cytunwyd ar hyn gan y mwyafrif yn bresennol.

PENDERFYNWYD bod y Cabinet yn ystyried y sylwadau a wnaed gan y Pwyllgor Craffu Addysg Gydol Oes.

## **9. PERFFORMIAD CYFNOD ALLWEDDOL 4 / CYFNOD ALLWEDDOL 5 - RHAGFYR 2018**

Cyflwynodd y cynrychiolwyr Gwasanaeth Cyflawni Addysg (y GCA) yr adroddiad a gyflwynodd i'r Aelodau'r data perfformiad terfynol a gyhoeddwyd yn 2018 ar gyfer Cyfnodau Allweddol 4 a 5. Cyfeiriodd yr Aelodau at y data a gynhwyswyd yn yr adroddiad ac amlygwyd i'r Aelodau meysydd penodol i'w nodi gan gynnwys data ar drothwy L2, gwahaniaeth rhwng y rhywiau, Prydau Ysgol am Ddim a safleoedd rhestr ysgolion unigol. Gofynnwyd i'r Aelodau nodi y byddai yna ddangosyddion ehangach yn y flwyddyn nesaf a fydd yn mesur perfformiad yn well.

Diolchodd y Cadeirydd i gynrychiolwyr y GCA am e u cyflwyniad a chroesawyd cwestiynau gan yr Aelodau.

Mynegodd yr Aelodau bryderon ynglŷn â pherfformiad ysgolion uwchradd yn y Fwrdeistref Sirol. Hysbysodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Addysg a Gwasanaethau Corfforaethol yr Aelodau fod perfformiad yng Nghyfnodau Allweddol 4 a 5 yn seiliedig ar ffiniau meinion gyda disgyblion sy'n eistedd ar y ffiniau o gyflawni graddau D neu C yn cael effaith sylweddol ar y data perfformiad terfynol. Dyma le mae angen cyfeirio'r ffocws o ran codi'r disgyblion hynny ym mhen uchaf y band gradd D i mewn i'r band gradd C. Mae'r mesurau perfformiad gwell yn golygu y gellir drilio'r data i lawr i lefel disgyblion unigol er mwyn nodi'r dulliau a'r ymyriadau gorau er mwyn codi cyrhaeddiad, yn enwedig lle mae disgyblion yn eistedd ar ffiniau'r graddau. Dywedodd y gallai mireinio mesurau gwella yn y ffordd hon gael effaith sylweddol ar y canlyniadau perfformiad terfynol. Cadarnhaodd cynrychiolwyr y GCA gymhlethdod y mesurau sydd ar waith a bod un newid bach yn gallu cael effaith fawr ar berfformiad cyffredinol. Fe wnaethant bwysleisio i'r Aelodau mai hwn oedd y flwyddyn gyntaf o ddata a gynhyrchwyd gan y mesurau hyn ac felly nid yw cymharu â blynnyddoedd blaenorol o reidrwydd yn werthfawr wrth asesu perfformiad presennol ysgolion uwchradd yn y Fwrdeistref Sirol.

Gofynnodd Aelod o ran y llinellau amser ar gyfer gwelliannau yng Nghyfnodau Allweddol 4 a 5 wrth i'r disgyblion barhau i symud drwy'r system ac a fyddai hyn mewn pryd i gael effaith ar blant sy'n mynd i mewn i'r system ysgolion uwchradd eleni ac ymlaen. Hysbysodd cynrychiolydd y GCA i'r Aelodau y gallai'r gyfradd wella fod yn dibynnu ar ysgolion unigol a sut y maent yn datblygu eu lefel perfformiad ac yna fel mater pwysig, sut maen nhw'n cynnal y lefel honno o berfformiad dros amser.

Yn dilyn y drafodaeth ar linellau amser gwelliant ac yn cyfeirio at y strategaeth gyrhaeddiad drafft, gofynnodd yr Aelodau am eglurder ynghylch pryd byddai'r mesurau yn dechrau cynhyrchu data a fyddai'n rhoi sicrwydd bod y strategaeth yn effeithiol ac yn cael effaith gadarnhaol ar gyrhaeddiad. Hysbysodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Addysg a Gwasanaethau Corfforaethol yr Aelodau fod y strategaeth yn un hirdymor ac y byddai ymyriadau a wnaed ym mlynnyddoedd 7 ac 8 yn cymryd ychydig flynyddoedd i nodi effaith y Strategaeth yn llawn wrth i'r disgyblion symud drwy'r system. Caiff y canlyniadau eu mesur ar sail tymor canolig a hirdymor. Mae'n rhagweld y bydd yn haws darparu sicrwydd ar effeithiolrwydd y strategaeth wrth i waith arno fynd rhagddo a bydd y Pwyllgor yn gyswllt â hi trwy'r amser hwn. Mae hefyd yn hyderus bod yr ymagwedd at lunio'r Strategaeth wedi golygu bod gan yr Awdurdod set clir o gamau gweithredu am y tro cyntaf ac wrth i wahanol gamau gael eu profi mewn ysgolion, mae darpariaethau ar waith i rannu arferion gorau wedyn ar draws y Fwrdeistref Sirol, felly caiff unrhyw rannau o'r strategaeth, nad ydynt yn gweithio mor dda ag eraill, eu nodi'n gyflym a bydd y rhai sy'n gweithio'n dda yn cael eu rhannu ar draws y system.

Cwestiynodd yr Aelod y gwahaniaeth rhwng perfformiad cyffredinol Ysgolion Cynradd ac Uwchradd ac a oedd ysgolion cynradd yn cael eu gor-raddio. Hysbysodd cynrychiolydd y GCA i'r Aelodau nad oedd ysgolion cynradd wedi'u gor-raddio a bod y ffocws hwnnw yn y blynyddoedd blaenorol wedi bod ar y cyfnod Sylfaen hyd at gyfnodau Cyfnod Allweddol 3 ac adlewyrchir hyn yn y data perfformiad. Mae gwaith i'w wneud o hyd yng Nghyfnod Allweddol 3 ond mae'r ffocws bellach wedi symud i Gyfnodau Allweddol 4 a 5 ond mae angen canolbwyntio hefyd ar gynnal y momentwm dysgu a enillwyd yn yr Ysgol Gynradd drwodd at Ysgol Uwchradd.

Hysbysodd yr Aelod Cabinet dros Addysg a Chyflawniad yr Aelodau fod y Strategaeth yn canolbwyntio ar adeiladu gwydnwch parhaus i ddysgwyr ac er bod y cynnydd wedi bod yn araf, mae hi'n hyderus yn y mesurau sydd ar waith i wella'r profiad dysgu ar gyfer disgyblion unigol.

Yn dilyn ystyriaeth a thrafodaeth, fe'i symudwyd ac eiliwyd bod yr adroddiad yn cael ei nodi. Drwy ddangos dwylo cytunwyd hyn yn unfrydol.

PENDERFYNWYD nodi cynnwys yr adroddiad.

Daeth y cyfarfod i ben am 18:55pm

Wedi'i gymeradwyo fel cofnod cywir, ac yn amodol ar unrhyw ddiwygiadau neu gywiriadau y cytunwyd arnynt a'u cofnodi yng nghofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 19eg Chwefror 2019, fe'u llofnodwyd gan y Cadeirydd.

---

CADEIRYDD